

Motie Segers c.s. mentaal welzijn zorgpersoneel, patiënten en de samenleving als geheel.

Bij het debat over de ontwikkelingen rond het coronavirus van 8 april jl. heeft uw Kamer de motie Segers c.s. aangaande het mentale welzijn van zorgpersoneel, patiënten en de samenleving als geheel aangenomen. Met de motie verzoekt u de regering, samen met relevante veldpartijen op korte termijn preventieve maatregelen te nemen om de negatieve gevolgen voor het mentaal welzijn te beperken, en daarnaast verschillende scenario's uit te werken voor opvang van een toenemende vraag naar ggz en geestelijke verzorging, waarbij aandacht is voor specifieke doelgroepen zoals zorgpersoneel, patiënten en huidige ggz-cliënten. Hieronder geef ik u aan hoe ik uitvoering wil geven aan deze motie.

Allereerst wil ik benadrukken dat ik deze motie van harte ondersteun. Het is in deze moeilijke periode van belang dat we oog hebben voor de mentale gezondheid van alle mensen in onze samenleving. Vanuit VWS brengen we initiatieven uit het land in beeld en delen we deze met de betrokken organisaties in de zorg. Daarbij maken we onderscheid in: ondersteuning zorgpersoneel; patiënten, cliënten en hun naasten, initiatieven ten behoeve van de gehele samenleving en geestelijke verzorging.

Ondersteuning zorgpersoneel

Het is cruciaal dat we zorgdragen voor het zorgpersoneel dat in de frontlinie staat in deze tijd en onder grote mentale druk staat. Er zijn daartoe webinars beschikbaar gesteld door het ministerie van Defensie en het Nederlands Instituut van Psychologen die zorgprofessionals en leidinggevenden ondersteunen bij het uitoefenen van hun werkzaamheden en met bij het omgaan van stressvolle situaties. Verder is het initiatief Sterk in je werk van start gegaan waarbij professionele coaches hulp bieden op vrijwillige basis en zo nodig doorverwijzen naar gespecialiseerde hulp. Tot slot zullen zorginstellingen benaderd worden om de bedrijfsartsen actief een preventief medisch onderzoek te laten uitvoeren met betrekking tot mentale gezondheid.

Patiënten/cliënten en naasten

Verder is de periode waar we nu in zitten is voor veel mensen stressvol. Als mensen te maken hebben met psychische klachten kan dat nog eens extra gelden. Bestaande hulplijnen zoals bijvoorbeeld 113 zelfmoordpreventie, de Luisterlijn, de Kindertelefoon en MIND Korrelatie, hebben daarom hun diensten en openingstijden uitgebreid voor kinderen en mensen die last hebben van angst, somberheid of andere klachten. Ook wijzen we mensen actief op beschikbare (anonieme) e-mental health mogelijkheden.

Initiatieven ten behoeve van de gehele samenleving

Er is een grote toename te zien in het aantal meldingen om als vrijwilliger aan de slag te gaan bij telefonische hulplijnen. Mensen blijken graag iets te willen betekenen in deze tijd voor een ander. Verder is Slachtofferhulp Nederland gevraagd om de ondersteuning van IC-patiënten en hun naasten de komende tijd te verzorgen. Door vroegtijdig hulp te bieden bij een traumatische ervaring, wordt de kans op langer durende psychische klachten verkleind.

Geestelijke verzorging

Voor sommige mensen die verblijven in een zorginstelling is ondersteuning vanuit de geestelijke verzorging belangrijk. Ik vind het van cruciaal belang dat de toegang tot deze vorm van ondersteuning geborgd is en roep zorginstellingen breed op om ervoor zorg te dragen dat patiënten en cliënten niet verstoken blijven van deze voorziening.

Initiatieven vanuit VWS

Naast het in beeld brengen en delen van goede landelijke initiatieven merken we dat er behoefte is aan meer inzicht in onder andere de gevolgen van de huidige maatregelen voor de cliënten in de ggz. Welke behoefte hebben zij in relatie tot de zorg en in welke mate kan de ggz, gegeven de huidige situatie hierin voorzien? In dit kader treden we met ZonMW in overleg om een scherper beeld te creëren van de mate waarin de zorg nu toereikend is.

Uiteraard is het bovenstaande niet uitputtend. Ik zal de bovenstaande en andere bij mij bekende initiatieven gebruiken voor het ontwikkelen van scenario's en uw Kamer daar zo spoedig mogelijk (termijn geven) over informeren. Tot slot wil ik nogmaals benadrukken dat we dit samen moeten doen. Ik roep iedereen dan ook op: praat met elkaar en deel emoties met elkaar, want een gesprek kan een eerste stap zijn naar een oplossing.